

Συνέντευξη του επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκικής Δημοκρατίας κ. Mehmet Paşacı στο ειδησεογραφικό πρακτορείο RIA “Novosti”

Η αντιπροσωπεία της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκικής Δημοκρατίας επισκέφθηκε τη Ρωσία για να συμμετάσχει στη Β΄ συνεδρία της κοινής ομάδας εργασίας με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης επίσης πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα, Προέδρου του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, με τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας Προϊστάμενο του Τμήματος Εξωτερικών Σχέσεων της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκικής Δημοκρατίας κ. Mehmet Paşacı. Οι Τούρκοι προσκεκλημένοι επίσης μετέβησαν στη Λαύρα της Αγίας Τριάδος και του Αγίου Σεργίου και τις Θεολογικές Σχολές Μόσχας.

Περαίνων την επίσκεψή ο κ. Mehmet Paşacı παραχώρησε συνέντευξη στον ανταποκριτή του ειδησεογραφικού πρακτορείου RIA “Novosti”.

– Αξιότιμε κ. Paşacı, την περασμένη εβδομάδα στη Μόσχα σε Β΄ συνεδρία της συνήλθε η κοινή ομάδα εργασίας της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκικής Δημοκρατίας. Κατά τη εν λόγω συνεδρία ποια θέματα συζητήθηκαν;

– Από τα βασικότερα θέματα με τα οποία ασχολήθηκε η συνεδρία ήταν εκείνο των ανά τον κόσμο θρησκευτικών μειονοτήτων. Οι εκπρόσωποι της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας επέστησαν την προσοχή στην κατάσταση των θρησκευτικών μειονοτήτων στη Συρία, την Αίγυπτο και λοιπές χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής. Ακόμα ο λόγος έγινε περί κρουσμάτων επιθέσεων και ακατάλληλης αντιμετώπισης αυτών. Ασφαλώς μας προκαλεί θλίψη αυτή η κατάσταση σε μια περιοχή που είναι πολύ κοντινή σε μας.

Ως προς τη Συρία, αυτή τη στιγμή εκεί γίνεται πόλεμος και ανεξαρτήτως θρησκευτικής ταυτότητας υποφέρουν και δοκιμάζονται εκπρόσωποι όλων των θρησκειών και ο φιλήσυχος πληθυσμός. Τα εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα (Internally displaced person) ανέρχονται περίπου σε τρία εκατομμύρια. Μας πικραίνει πολύ το γεγονός ότι τα κρούσματα επιθέσεων επηρεάζουν και τα Ορθόδοξα μνημεία και ιερά σεβάσματα, τα οποία ανήκαν σε προγενέστερες γενιές και αποτελούν κληρονομιά των μουσουλμανικών λαών. Επίσης εκατοντάδες μουσουλμανικά τεμνή κατεδαφίσθηκαν στη χώρα εξαιτίας ανομίας και έλλειψης νομιμότητας.

Μια ασταθής και ανήσυχη κατάσταση έως σήμερα επικρατεί και στην Αίγυπτο με αποτέλεσμα να υποφέρουν οι θρησκευτικές μειονότητες στη χώρα. Ενώ π.χ. στη Νοτιοανατολική Ασία στη Μπούρμα οι οπαδοί του Βουδισμού προβαίνουν σε ακραίες εκδηλώσεις σε βάρος των μουσουλμάνων. Αλλά ανεξαρτήτως πηγής και στόχου αυτών των κρουσμάτων αυθαιρεσίας, παρανομίας και επιθέσεως, είναι χρέος μας, ως εκπροσώπων των θρησκευτικών κοινοτήτων, να εργαζόμεθα για την προώθηση των πανανθρώπινων αξιών προκειμένου να εξασφαλίσουμε ειρήνη και ευημερία στις προβληματικές περιοχές.

- Επανερχόμενοι στη Συρία, όπου είναι τώρα τεταμένη η κατάσταση, ωστόσο ποια είναι κατά τη γνώμη Σας συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να ληφθούν για την προστασία των χριστιανών και λοιπών θρησκευτικών κοινοτήτων στη χώρα; Αξίζει να αναμένουμε τη λύση του Συριακού από το επόμενο γύρο διαπραγματεύσεων στη Γενεύη; Πώς εκτιμάτε την αποτελεσματικότητα αυτής της μορφής διαπραγματεύσεων;

- Το βασικό μέρος του πληθυσμού στη Συρία ανήκει στο Ισλάμ, αλλά, και το έχω ήδη τονίσει, εξαιτίας του εμφυλίου και των εσωτερικών συγκρούσεων υποφέρουν όλες ανεξαιρέτως θρησκευτικές κοινότητες. Προπαντός πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να λειτουργήσουν οι νόμοι και να εξασφαλισθεί το ομαλό νομικό πεδίο, να ανέλθει στην εξουσία μια ηγεσία, η οποία να εκπροσωπήσει όλα τα στρώματα του πληθυσμού του τόπου καθώς και να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλισθεί η ισότητα και να αποτραπούν τα κρούσματα βίας και επιθέσεων. Η Τουρκία, δηλαδή η Πολιτεία και ο Τουρκικός λαός από την πλευρά τους, προσπαθούν να συντελέσουν στα ως άνω προκειμένου να εξασφαλισθεί ειρήνη και ησυχία στην περιοχή. Έτσι η χώρα μας το διάστημα της συγκρούσεως φιλοξένησε περίπου ένα εκατομμύριο πρόσφυγες και δεν πρόκειται μόνο για τους μουσουλμάνους, αλλά και για τους χριστιανούς, τους εκπροσώπους της Αρμενικής Εκκλησίας και άλλων δογμάτων.

Επίσης είναι η γνώμη μας ότι η διακυβέρνηση της χώρας πρέπει να πραγματοποιείται βάσει του βουλήματος του ίδιου λαού, ώστε να υπάρχει μια κυβέρνηση, μια ηγεσία η οποία να εκλεγεί από τον ίδιο το Συριακό λαό και να πάρει την έγκρισή του.

Όσον δε αφορά τις εν Γενεύη διαπραγματεύσεις για τη Συρία, οι προσδοκίες μας είναι ότι δι'αυτών θα εξασφαλισθούν ησυχία και ειρήνη στην περιοχή. Εν πάση περιπτώσει αυτό ελπίζουμε και ευχόμαστε.

- Σε τακτά χρονικά διαστήματα έρχονται αναφορές απαγωγών χριστιανών στη Συρία και εκπροσώπων λοιπών θρησκευτικών μειονοτήτων. Ειδικότερα δε έως σήμερα αγνοούνται οι απαχθέντες στις 22 Απριλίου π.ε. στο Χαλέπι δύο Σύρων Μητροπολιτών. Ταυτόχρονα κυκλοφόρησαν ειδήσεις ότι η αναζήτηση των απαχθέντων διενεργούνται ή μπορούν να διενεργηθούν από μερικές χώρες. Πείτε μας η Τουρκική πλευρά έχει καμία συμμετοχή σε αυτή; - Η θέση της Τουρκίας επί του θέματος και η στάση των μουσουλμάνων είναι, και είναι φυσιολογικά, να αποτραπεί κάθε ενέργεια και κρούσμα επιθέσεων σε βάρος οποιασδήποτε θρησκευτικής κοινότητας. Είναι μεγάλη η επιθυμία μας να επανέλθουν στις εστίες τους, τους οικείους και τους συγγενείς τους οι προαναφερθέντες κληρικοί. Δυστυχώς δεν είμαι σε θέση να πω και να φαντασθώ πως επιτυγχάνεται τούτο. Και όμως μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η Τουρκία από την πλευρά της θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να σώσει τους εν λόγω κληρικούς.

- Στο τέλος Μαρτίου ως αποτέλεσμα επιθέσεων των εξτρεμιστικών ομάδων στην Συριακή πόλη Κεσάμπ στα σύνορα της Τουρκίας, λεηλατήθηκαν οικίες πολλών ντόπιων χριστιανών Αρμενίων, όσοι ακολουθούν το χριστιανισμό. Ταυτόχρονα ορισμένα μέσα μαζικής ενημέρωσης ισχυρίζονται ότι παράλληλα με τους μαχητές στην επίθεση ενεπλάκησαν και οι Τούρκοι αξιωματικοί. Πώς σχολιάζετε παρόμοιες ειδήσεις;

- Βεβαίως ότι γύρω από παρόμοιες συγκρούσεις, οι οποίες είναι συνέπεια του εμφυλίου, μπορεί να κυκλοφορούν πολλές φήμες και αναξιόπιστες πληροφορίες. Και όμως, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία η Τουρκία φιλοξένησε και προσέφερε στέγαση στους Αρμένιους χριστιανούς, οι οποίοι κατοικούσαν στο Κεσάμπ και επίσης δήλωσε ότι όλοι οι αναξιοπαθόντες δύνανται να έλθουν στην Τουρκία ως πρόσφυγες. Ήταν επίσημη δήλωση προς όλους τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Εφόσον γνωρίζω, ορισμένοι εκ των ανθρώπων, οι οποίοι βρέθηκαν στην Τουρκία, κατάφεραν να

συναντηθούν με τους συγγενείς και τους συμπατριώτες τους, οι οποίοι κατοικούν στη χώρα τους. Αυτές είναι οι πληροφορίες και των Τουρκικών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Θέλω να τονίσω και πάλι, ότι δεν είναι όλοι εξτρεμιστές, όσοι μάχονται κατά του συριακού καθεστώτος και εμπλέκονται στη σύγκρουση στο μέρος της αντιπολίτευσης. Υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι αναζητούν αλήθεια, προσπαθούν να την μεταφέρουν και να μεταφέρουν την δική τους όψη της καταστάσεως. Είναι εντελώς απαράδεκτες οι υποθέσεις ότι η Τουρκία και οι εκπρόσωποι της χώρας μας ενεργούν στο πλευρό των εξτρεμιστών, εκείνων, οι οποίοι υποδαυλίζουν τη διαθρησκευτική και διεθνική έχθρα. Είναι εντελώς απαράδεκτο.

– Η Ρωσία με αγωνία δέχθηκε είδηση για την πράξη βανδαλισμού της 23^{ης} Μαρτίου στον Ορθόδοξο Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής πλησίον Μπαλουκλί Κωνσταντινουπόλεως. Πέρυσι η Κρατική Δούμα της Ρωσικής Ομοσπονδίας υιοθέτησε νόμο, ο οποίος αυξάνει ποινές για την βεβήλωση ιερών προσκυνημάτων και την επιβουλή κατά των θρησκευτικών κτιρίων και ιερών σεβασμάτων διαφόρων θρησκειών. Συζητήθηκε κατά τη συνεδρία της ομάδας εργασίας το θέμα καταπολέμησης του θρησκευτικού εξτρεμισμού και επιβουλών κατά των θρησκευτικών ιερών σεβασμάτων, κάτι το οποίο γίνεται σε διάφορα μέρη του κόσμου; Ειδικότερα δε θέλουμε να μάθουμε εάν εντοπίστηκαν οι δράστες και εάν ασκήθηκε η δίωξη κατ'αυτών με κατηγορητήριο τη βεβήλωση του Ορθοδόξου Ιερού Ναού;

– Στην Τουρκία κάθε κρούσμα επιθέσεως και επιβουλής κατά του ιερού σεβάσματος διώκεται σύμφωνα με το νόμο ανεξαρτήτως της θρησκευτικής ταυτότητάς του. Όσον δε αφορά του ως άνω περιστατικού, δεν διαθέτω πληροφορίες σχετικά με τον εντοπισμό των δραστών, αλλά δύναμαι να σας διαβεβαιώσω ότι κάθε κρούσμα επιθέσεως και κάθε προσβολή κατά του ιερού σεβάσματος στην Τουρκία είναι αδύνατο να μείνει ατιμώρητη.

Θέλω να υπογραμμίσω ιδιαιτέρως ότι ένα παρόμοιο κρούσμα επιθέσεως είναι ασφαλώς απαράδεκτο και στην Τουρκία αυτά αποτρέπονται παντοιοτρόπως. Αλλά αυτά τα κρούσματα δεν χαρακτηρίζουν την χώρα μας, δεν είναι διαδεδομένα εδώ.

– Είναι μέσα στο πρόγραμμα η περαιτέρω διεύρυνση της συνεργασίας της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας; Ποια μπορεί να είναι αυτή;

– Όπως είναι γνωστόν από το 2011 άρχισε η προσέγγιση και η συνεργασία μεταξύ της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων και της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και αποφασίσθηκε η σύσταση ομάδας εργασίας. Κατόπιν αυτού την Τουρκία επισκέφθηκαν οι σεβαστοί Μητροπολίτης Ιλαρίωνας και ο Πρωθιερέας Βσέβολοντ Τσάπλιν και άρχισε κάποια προσέγγιση. Τώρα έχει ήδη πραγματοποιηθεί η Β' συνεδρία της ομάδας εργασίας. Μεταξύ άλλων συζητήθηκαν θέματα συνεργασίας μεταξύ των ακαδημαϊκών κοινοτήτων, εξετάσθηκε το ενδεχόμενο ανταλλαγής καθηγητών και φοιτητών. Επίσης επισκεφθήκαμε τη Λαύρα της Τριάδος και του Σεργίου, τις Θεολογικές Σχολές Μόσχας. Οι σχέσεις μας εν γένει αναπτύσσονται θετικά.

– Ποια είναι η γνώμη σας για το διαθρησκευτικό διάλογο, ο οποίος διεξάγεται στη Ρωσία και ειδικότερα δε μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων; Διαπιστώνετε ως εξωτερικός παρατηρητής κάποια προβλήματα ή μήπως αντίθετα κάποια επιτεύγματα τα οποία σημειώνει η Ρωσική εμπειρία διομολογιακής συνεργασίας;

– Πασίγνωστον τυγχάνει ότι το 20 αιώνα στη Ρωσία εφαρμόζετο η πολιτική επιβολής αθεΐας στον πληθυσμό με αποτέλεσμα να υποφέρουν σοβαρά όχι μόνο οι Μουσουλμάνοι, αλλά και οι Χριστιανοί, οι Ιουδαίοι και οι άλλες θρησκείες. Και όμως μετά τη λήξη της σοβιετικής εποχής διαπιστώνουμε

αποκατάσταση, εν είδος αναγέννηση θρησκευτικών οργανισμών και θρησκευτικών αξιών στη χώρα σας. Βλέπουμε ότι στη Ρωσία για τους μουσουλμάνους δημιουργούνται δυνατότητες με πλήρη άνεση να τελούν τις τελετές τους και να ακολουθούν τη θρησκεία τους. Η διαπίστωση αυτών των εξελίξεων βεβαίως μας φέρνει μεγάλη χαρά.

Ως συνέπεια της παλαιότερης μακροχρόνιας πολιτικής αθεΐας από το Κράτος στη θρησκευτική παιδεία των ανθρώπων δημιουργήθηκε ένα κενό, το οποίο προσπαθούν να το γεμίσουν διάφορα εξτρεμιστικά ψευδοθρησκευτικά ρεύματα. Το χρέος μας είναι να καταρτίσουμε επαρκώς θρησκευτικά τους πολίτες μας, να τους διδάξουμε τη σωστή προσέγγιση της θρησκείας. Αυτό είναι ένα κοινό χρέος διαφόρων θρησκευτικών κοινοτήτων, τόσο των χριστιανών όσο και των μουσουλμάνων.

Είναι γνωστόν ότι οι σχέσεις μεταξύ της Ρωσίας και της Τουρκίας ευρίσκονται σήμερα σε ανοδική πορεία, αναπτύσσονται δυναμικά σε διάφορους τομείς του κοινωνικού, του πολιτιστικού και του οικονομικού βίου και είμαστε πρόθυμοι να συμβάλουμε σε αυτό, να παράσχουμε κάθε βοήθεια στους Ρώσους μουσουλμάνους όσο θα χρειασθεί και υπό όποια μορφή θα χρειασθεί. Ως καθήκον μας σε συνεργασία με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας βλέπουμε τη διαμόρφωση των πνευματικών αρχών αυτών των σχέσεων και του πνευματικού αυτών θεμελίου.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/51582/>